

Vastaus kirjalliseen kysymykseen omaishoidon roolista suunnitellussa sote-uudistuksessa

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimitannut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Minna Reijosen /ps näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 1038/2020 vp:

Miten omaishoidon asemaa parannetaan sote-uudistuksessa ja

miksei lisärahoitusta ole sote-uudistuksessa näkyvissä?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Hallituksen esitys sote-uudistukseksi ja uudistusta koskeva lainsäädäntö on annettu eduskuntaan 8.12.2020. Esityksen mukaan palvelujen järjestäjinä olisivat kuntia suuremmat itsehallinnolliset alueet, eli hyvinvointialueet. Nykyisin omaishoidon tuen myöntämisperusteet, omaishoitoa tukevat palvelut ja omaishoitajien hoitopalkkiot vaihtelevat merkittävästi kunnittain. Hallituksen esityksen mukainen sote-uudistus tulee toteutuessaan lisäämään eri kunnissa asuvien omaishoitajien ja hoidettavien yhdenvertaisuutta, koska omaishoidon tuen kriteerit ja sisältö yhtenäistyisivät hyvinvointialueen sisällä.

Hallituksen esityksen mukaan hyvinvointialueiden toiminta perustuisi pääosin valtion rahoitukseen, ja olisi pitkälti tarveperusteista. Palvelu-tarvetekijöitä ovat ikärakenne, sairastavuus ja sosioekonomiset tekijät. Tämän lisäksi osa rahoituksesta määräytyisi hyvinvointialueen asukasmäärän ja olosuhdetekijöiden perusteella sekä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kriteerin perusteella. Rahoitusta ei ole esityksen mukaan korvamerkitty tiettyjen sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestämiseen, vaan se olisi nykytilannetta vastaavalla tavalla yleiskatteellista.

Vuosina 2020-2022 omaishoidon kehittäminen toteutetaan osana sote-uudistukseen liittyvää Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus –ohjelmaa. Ohjelmaan kuuluvat alueelliset valtionavustusta saavat hankkeet.

Omaishoidon tuen ja kotihoidon resursseja on perusteltua tarkastella yhdessä, sillä kotihoidon palvelut ovat tärkeä tuki monille omaishoitoperheille. Kotihoidon ja omaishoidon tuen resurssien riittävyyttä ja laatua vahvistetaan osana meneillään olevaa iäkkäiden palvelujen kokonaisuuden kehittämistä ja lainsäädäntötyötä.

Helsingissä 15.2.2021

Perhe- ja peruspalveluministeri Krista Kiuru